

4. https://pdp.nacs.gov.ua/courses/formuvannia-profesiinykh-kompetentnosti-vprovadzhennia-zmin-derzhavnymy-sluzhbovtsiamy?course_enrollment_id=5745 (дата звернення: 17.04.2024).

Бацуровська І.В.,

Д-р пед. наук, професор кафедри
інтелектуальних систем та цифрових технологій
Академія праці, соціальних відносин і туризму
м. Київ

ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА СКЛАДОВА ОСВІТИ

У сучасному світі, де технологічний прогрес швидко змінює наше життя, цифрова грамотність стає ключовою компетенцією для успіху та самореалізації. Від уміння користуватися цифровими технологіями залежить не лише професійна кар'єра, але й особисті можливості кожного з нас. Цифрова грамотність - це не просто набір технічних навичок, але й здатність критично мислити, аналізувати і вирішувати складні завдання в цифровому середовищі. У зв'язку з цим, включення основ цифрової грамотності в освітні програми стає не лише актуальною, але й необхідною складовою сучасної педагогічної практики. Далі ми розглянемо методики навчання цифрової грамотності, зростання рівня її серед здобувачів освіти та оцінку ефективності цих методик, що є важливими аспектами формування освіченої та готової до викликів сучасності особистості.

В сучасному світі, де технології проникають у всі сфери життя, цифрова грамотність стає необхідною як ніколи раніше. Це не лише набір навичок для роботи з комп'ютером чи смартфоном, але й ключ до успіху в різних сферах освіти, роботи та особистого життя [1]. Отже, включення основ цифрової грамотності в освітні програми стає важливою складовою сучасної педагогічної практики.

У навчанні цифрової грамотності використовуються різноманітні підходи та методики, серед яких особливо виділяються кейс-методи та інтерактивні платформи.

Кейс-методи є ефективним інструментом для вивчення цифрової грамотності, оскільки вони дають можливість учням розв'язувати реальні ситуації та задачі, з якими вони можуть зіткнутися у своєму житті. Цей підхід допомагає розвивати аналітичне мислення, критичне мислення та здатність до прийняття обґрунтованих рішень.

Інтерактивні платформи також стають все більш популярними у навчанні цифрової грамотності. Вони надають можливість навчатися в ігровій формі, що сприяє залученню учнів та підвищує їх зацікавленість у процесі навчання. Такі платформи часто мають інтерактивні вправи, відеоуроки та інші засоби, що допомагають засвоїти ключові концепції цифрової грамотності.

Запровадження основ цифрової грамотності в освітні програми сприяє зростанню рівня цифрової грамотності серед здобувачів освіти на всіх рівнях. Молоді люди, які отримують ці навички ще на етапі освіти, мають більше шансів адаптуватися до швидких змін у технологічному середовищі та ефективно працювати в цифровій епохі [2].

Навчання цифровій грамотності допомагає молоді оволодіти різними аспектами технологій, включаючи роботу з комп'ютерами, інтернетом, соціальними мережами, кібербезпекою та іншими ключовими поняттями. Це робить їх більш конкурентоспроможними на ринку праці та підвищує їх можливості для самореалізації у сучасному суспільстві [3].

Оцінка ефективності методик навчання цифрової грамотності є важливою складовою педагогічного процесу. При оцінці варто враховувати кілька ключових аспектів:

1. Залученість учнів: Інтерактивність та зацікавленість учнів у процесі навчання є важливим показником ефективності методики.

2. **Освоєння матеріалу:** Ефективні методи навчання мають сприяти освоєнню учнями ключових концепцій та навичок цифрової грамотності.

3. **Застосування в реальному житті:** Методики навчання повинні підготувати учнів до успішного застосування своїх навичок у реальних ситуаціях.

4. **Зростання результативності:** Ефективні методи навчання повинні призводити до покращення результатів навчання та досягнення поставлених цілей.

Використання кейс-методів та інтерактивних платформ у поєднанні з систематичним моніторингом та оцінкою може сприяти покращенню ефективності навчання цифрової грамотності та підготувати молоде покоління до викликів цифрової епохи.

Висновок. У сучасному світі цифрова грамотність стає необхідною складовою освіти, оскільки технології впливають на всі аспекти життя. Кейс-методи та інтерактивні платформи є ефективними засобами навчання цифрової грамотності, що допомагають учням розвивати не лише технічні навички, але й критичне мислення та аналітичні здібності. Запровадження основ цифрової грамотності у навчальні програми сприяє підвищенню рівня цифрової грамотності серед здобувачів освіти. Важливо систематично оцінювати ефективність методик навчання з метою постійного покращення освітнього процесу. Застосування інноваційних підходів до навчання цифрової грамотності сприятиме підготовці молодого покоління до успішного функціонування у сучасному цифровому світі.

Список використаних джерел:

1. Nazarova E., & Nazarov A. (2021). Digital Literacy and the Development of Digital Education. *Kne Social Sciences*. doi:10.18502/kss.v5i2.8348
2. Hye-Jin Park, Han Jo Kim, & Han Woo Park. (2020). A Scientometric Study of Digital Literacy, ICT Literacy, Information Literacy, and Media Literacy. *Journal of Data and Information Science*, 6(2), 116–138. doi:10.2478/jdis-2021-0001
3. Самойленко, О.М., & Бацуровська, І.В. (2020). Компетентнісний підхід щодо розробки мережево-цифрового середовища для підвищення кваліфікації вчителів природничого напрямку на основі інтеграції системи LMS+Office 365. У *Теоретико-методологічні основи модернізації навчання: компетентнісний підхід* (с. 201–232). Херсон.

Беценко Т. П.,

доктор філологічних наук, професор

Суми, Україна

tpb2016@ukr.net

РАДИКАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ НАРОДОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН В ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗВО ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Справедливо вважати, що сучасний освітній простір, орієнтований на європейську інтеграцію, загальноєвропейські цінності, що цілком схвально, разом з тим починає втрачати, образно кажучи, національну привабливість, національний шарм, національно-освітній колорит, виплеканий роками і базований на засадах народної педагогіки, народної етики, національної культури, набуваючи рис деякої шаблонності, національної відчуженості. Є потреба у активізації народознавчого, власне національного підходу в організації навчального процесу в школах, у професійно-технічних училищах, коледжах, ВНЗ гуманітарного і технічного профілю. Також існує доконечна необхідність у поширенні і утвердженні наших національних традицій, різномірного національного досвіду, виплеканого віками на теренах національного буття – в побуті, господарюванні, науці, мистецтві, культурі, збереженого в історичній пам'яті народу. Насамперед нас цікавлять заклади вищої освіти педагогічного спрямування. Термін **народознавчий** у нашому випадку є синонімічним до понять **національний, етнічний, український**. Сьогодні суттєво, на наш погляд, ввести у навчальний процес ЗВО викладання дисциплін народознавчого циклу. Такий підхід сприятиме створенню власне етноосвітнього середовища, внесе в освітній процес дух національної самобутності.